

Verordening watertoeristenbelasting

Toelichting op het raadsbesluit van 30-09-2026

Deze toelichting gaat over het algemene doel en strekking van de Verordening watertoeristenbelasting en geeft ook een korte toelichting per artikel in de Verordening.

Wettelijke basis

De Model Verordening watertoeristenbelasting is gebaseerd op de tekst van de Gemeentewet zoals die luidt sinds 6 januari 2014. Gekozen is voor een zogenaamd 'aangekleed' model. Dat wil zeggen dat de tekst van hogere wettelijke regelingen, waar nodig voor de duidelijkheid, is overgenomen in de modelverordening.

De verordening watertoeristenbelasting is grotendeels gelijk aan de verordening toeristenbelasting. Er is een verschil in het belastbare feit van de dag van aankomst in beide verordeningen. Voor de duidelijkheid is gekozen om dit in twee verschillende verordeningen op te nemen.

Algemene toelichting

Art. 224 Gemeentewet maakt het mogelijk om een toeristenbelasting te heffen voor het houden van verblijf door niet-ingezetenen. Het gaat hier om een algemene belasting waarvan de opbrengsten toevloeien aan de algemene middelen van de gemeente. Dat laat onverlet dat tegenover de opbrengsten ook aanzienlijke investeringen staan die direct of indirect ten goede komen aan de recreatief-toeristische sector. Te denken valt aan extra uitgaven voor openbare orde en veiligheid, voor verkeer, vervoer en waterstaat (zoals recreatieve fietspaden en bewegwijzering), voor evenementen, promotie en VVV en voor investeringen in recreatievoorzieningen en musea. Een overzicht van de bestedingen vanuit de inkomsten toeristenbelasting wordt jaarlijks opgenomen in de Begroting.

Met de keuze voor overnachtingen tegen een vergoeding in welke vorm ook, sluit de verordening aan bij een in de praktijk bestaand afrekenmoment. Degene die gelegenheid biedt tot overnachting zal immers ervoor zorgdragen dat hij de afgesproken vergoeding ontvangt. Daarnaast zal de ontvangen vergoeding in de (financiële) administratie worden verantwoord. De heffing van de toeristenbelasting sluit daarmee aan bij een al bestaande wettelijke plicht tot het voeren van een administratie. Dit maakt de controle en handhaving uitvoerbaar.

Opgemerkt wordt dat de naam toeristenbelasting de lading van de belastingheffing op grond van deze verordening niet volledig dekt. In navolging van de Gemeentewet stelt deze verordening aan de overnachting geen eisen van toeristische of recreatieve aard. Ook in de jurisprudentie is al meermalen bevestigd dat ook betaald verblijf met overnachting zonder toeristische of recreatieve aanleiding, tot belastingplicht leidt.

Een neutraal belastbaar feit

Voor een goede spreiding van lasten is het wenselijk dat het belastbaar feit niet onnodig wordt ingeperkt. Doel is alle overnachtingen waarvoor de verblijfhouder een vergoeding in welke vorm dan ook verschuldigd is, in de heffing te betrekken. Alleen dan kan het tarief per overnachting zo laag mogelijk worden gehouden. Daarom is het belastbaar feit in de verordening neutraal geformuleerd. Hierdoor wordt voorkomen dat nieuwe benamingen die voor nieuwe en bestaande verblijfsvormen worden geïntroduceerd, zonder aanpassingen in de verordening aan de toeristenbelasting zijn onderworpen.

In deze verblijfssector is 1 stichting (Stichting Waddenhaven Terschelling) actief. Op deze stichting rust op grond van fiscale wetgeving al een administratieplicht. Daarnaast is de onderneming op grond van het Wetboek van Strafrecht verplicht een zogenoemd nachtregister bij te houden. Deze administratie biedt op zich al voldoende informatie om de hoogte van de belastingaanslag te bepalen. Door bij de aanslagregeling op deze administratie aan te sluiten, wordt voorkomen dat de stichting onnodige aanvullende handelingen moeten verrichten. Daarnaast sluit de aanslagregeling beter aan bij de werkelijke overnachtingen zodat ook hiermee een realistische spreiding wordt bereikt over alle verblijfhoudende niet-ingezetenen.

Toelichting per artikel

Artikel 1. Belastbaar feit

Het belastbare feit is onderverdeeld in een heffing voor de dag van aankomst op Terschelling met een vaartuig en direct daaropvolgend alle overnachtingen op een vaartuig die daarna plaats vinden. Het belastbare feit is zo neutraal mogelijk geformuleerd.

Artikel 2 begripsomschrijvingen

Een omschrijving wat wordt verstaan onder een aantal begrippen die in deze verordening worden gebruikt.

Artikel 3. Belastingplicht

Eerste lid

De belasting wordt geheven van ieder die gelegenheid tot overnachting biedt in een ligplaats voor een vaartuig en dit doet tegen de ontvangst van een vergoeding. In het vervolg van de verordening wordt deze persoon steeds aangeduid als 'de belastingplichtige'. De belastingplichtige kan zowel een natuurlijk persoon als een rechtspersoon zijn.

Tweede lid

Vanwege artikel 224, tweede lid, van de Gemeentewet mag de belastingplichtige de belasting als zodanig doorberekenen aan zijn gasten en wel als een extra bedrag dat boven de normale verblijfskosten in rekening wordt gebracht.

Derde lid

Het derde lid bepaalt dat degene die verblijf houdt zelf belastingplichtig is, indien er geen belastingplichtige is aan te wijzen als bedoeld in artikel 3, tweede lid. Primair is echter degene die gelegenheid biedt tot verblijf belastingplichtig.

Artikel 4. Vrijstellingen

De Gemeentewet schrijft geen verplichte vrijstellingen voor. Desondanks is ervoor gekozen enkele bijzondere verblijfsvormen vrij te stellen. Het gaat hierbij om verblijfsvormen waarbij de verblijfhouder doorgaans geen vrije keuze heeft, zoals verzorgden en verpleegden op een vaartuig dat is ingericht voor verzorging en verpleging. Voor de vrijstelling voor verzorgden en verpleegden is aansluiting gezocht bij de Wet toetreding zorgaanbieders.

De vrijstelling voor de toeristenbelasting voor de dag van aankomst van kinderen jonger dan twaalf jaar sluit aan bij de Verordening toeristenbelasting waarin de leeftijd differentiatie die rederij Doeksen hanteert in het bootkaartje wordt aangehouden. Kinderen tot en met 11 jaar reizen voor een gereduceerd tarief.

Voor de heffing toeristenbelasting voor de overnachtingen geldt vervolgens een leeftijdsgrens van 4 jaar. Dit sluit aan bij de algemeen gangbare werkwijze van logiesverstrekkers, waarbij kinderen onder 4 jaar gratis overnachten.

Om te voorkomen dat voor dezelfde overnachting zowel watertoeristenbelasting als forensenbelasting moet worden betaald, kan een vrijstelling in een van beide belastingverordeningen worden opgenomen. Er is voor gekozen deze vrijstelling in de verordening watertoeristenbelasting op te nemen. Hierdoor ontstaat er geen samenloop tussen forensenbelasting en watertoeristenbelasting.

In artikel d. is een vrijstelling opgenomen voor overnachtingen van familie op het vaartuig met een inwoner van Terschelling. Zonder deze vrijstelling zou bijvoorbeeld ook de logeerpartij bij familie tot belastingheffing moeten leiden. Dit is in de praktijk niet te controleren en te handhaven.

Artikel 5. Maatstaf van heffing

De maatstaf van heffing voor de toeristenbelasting is de dag van aankomst en vervolgens het aantal overnachtingen in het belastingjaar. Een overnachting is de keer dat een niet-ingezetene overnacht. Bij een gezin van 4 personen dat een week in een vaartuig verblijft, is dus sprake van 32 ($4 \times 1 + 4 \times 7$) overnachtingen.

Artikel 6. Belastingtarief

De gemeente hanteert één vast tarief per persoon per overnachting. Ten opzichte van het vorige belastingjaar is het tarief met 41% gestegen.

Artikel 7. Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar. Hieraan doet niet af dat het onderkomen waar wordt overnacht, maar een gedeelte van het jaar is opengesteld. Deze beperkte openstelling komt tot uitdrukking in de berekening en aangifte van het aantal overnachtingen.

Artikel 8. Wijze van heffing

De toeristenbelasting wordt bij wege van aanslag geheven. Doordat de belastingschuld pas aan het einde van het jaar kan worden vastgesteld, vindt de aanslagregeling in het volgende kalenderjaar plaats.

Artikel 9. Aangifte

Aan het einde van het jaar ontvangt iedere belastingplichtige een uitnodiging om aangifte van alle overnachtingen van het afgelopen jaar te doen. Deze werkwijze is sinds 2025 van kracht. De mogelijkheid om te kiezen voor een forfaitair aantal overnachtingen is toen vervallen. Vanaf die tijd moet elke belastingplichtige aangifte doen. Deze werkwijze is verder uitgewerkt in de uitvoeringsregeling toeristenbelasting.

Artikel 10. Ontstaan belastingschuld

In dit artikel is opgenomen wanneer de belastingschuld ontstaat. Voor een verblijf in de haven is dit bij de aanvang van het verblijf en wordt op dat moment ook berekend aan de bezoeker van de haven.

Artikel 11. Termijnen van betaling

Deze artikelen geven enkele aanwijzingen voor de aanslagregeling en de wijze van betaling.

Artikel 12 Kwijtschelding

Voor deze belasting is geen kwijtschelding mogelijk. De belastingplichtige is immers bevoegd om het bedrag te verhalen op degene die bij hem/haar overnacht.

Artikel 13. Aanmeldingsplicht

Nieuwe belastingplichtigen die overnachtingen aanbieden, zijn verplicht zich aan te melden. In de Uitvoeringsregeling toeristenbelasting is dit nader en praktisch uitgewerkt.

Artikel 14. Registratieplicht

Dit artikel gaat over de verplichting om een nachtregister bij te houden. In de Uitvoeringsregeling zijn nadere regels opgenomen over het nachtregister.

Artikel 15. Overgangsrecht

Zoals aangegeven worden de aanslagen na afloop van een belastingjaar opgelegd. Om onduidelijkheid over de aanslagregeling voor het belastingjaar 2026 te voorkomen, regelt dit artikel dat de oude verordening van toepassing blijft voor belastingplichtigen uit 2026.

Inwerkingtreding

Dit artikel regelt op welk moment de verordening in werking treedt en vanaf welk moment de belasting volgens de nieuwe verordening wordt geheven. Op basis van deze bepaling gaan de wijzigingen in op 1 januari 2027.

Citeertitel

Dit artikel geeft aan met welke verkorte naam de verordening kan worden aangehaald.